

KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ AÇIK BİLİM POLİTİKASI

GEREKÇE

Kayseri Üniversitesi, araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesi, uzun dönemli korunması ve en yaygın şekilde erişime sunulabilmesi için bu Açık Bilim Politikasını oluşturmuştur

DAYANAK

Bu politika metni 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c ve 42/d maddeleri ile Yüksek Öğretim Kurulunun ortaya koyduğu Üniversiteler için Model Açık Bilim Politikasına ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uygunluğu esas alır.

AMAÇ

Kayseri Üniversitesi akademik ve idari personeli ile öğrencileri tarafından üretilen bilimsel çalışmaların (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı gibi) derlenmesi, yedeklenmesi, saklanması, özellikle erişime sunulması ve uluslararası açık erişim standartlarına uygun bir akademik arşiv sisteminin kurulması ile bilimsel bilgi birikiminin geniş kitlelerce paylaşılması kapsamında;

- Üniversitemizde üretilen bilgiye daha geniş kitlelerin serbest, kolay ve hızlı erişimini sağlamak,
- Kurumsal boyutta üretilen akademik çalışmaların saklanması ve depolanması anlayışı ile açık erişim standartlarına uygun olarak derlemek ve gelecek nesillere aktarmak,
- Üniversitemizde üretilen bilimsel çalışmaların daha yaygın kullanılmasını ve daha çok atıf almalarını sağlamak,
- Üniversitemizde üretilen yayınlara açık arşiv sisteminde kolay erişimin sağlanmasıyla yayınların etki derecelerinin artmasını sağlamak,
- Üniversitemizde yapılan bilimsel çalışmaların uluslararası arenada haberdar olunmasını sağlamak ve Üniversitemizin bilinirliğini ve saygınlığını artırmak,
- Araştırma sonuçlarının başka bir araştırmaya temel oluşturmasını kolaylaştırmak ve yapılan araştırmaların tekrarını önlemek amaçlanmaktadır.

KAPSAM

Kayseri Üniversitesi Açık Erişim Sistemi, Kayseri Üniversitesi mensupları tarafından gerçekleştirilen ve doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmaları kapsar.

Kayseri Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur:

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayımlanma aşamasında olan makaleler,
- Konferans bildirimleri,

- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Seminer metinleri,
- Kitaplar,
- Kitap içindeki bölümler,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Açık ders materyalleri,
- Veri setleri,
- Afiş, video kaydı vb.

TANIMLAR

Bu politika metninde adı geçen;

- 1) **Açık Erişim:** Araştırmacıların bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,
- 2) **Akademik Arşiv:** Kurumsal akademik arşivlerde arşivlenen yayınların merkezi olarak harmanlanmasını ve açık erişime sunulmasını,
- 3) **Ambargo:** Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6-12 ay) erişime kapalı tutulmasını,
- 4) **Arşivleme:** Kayseri Üniversitesi mensuplarının ürettiği akademik çalışmaların Kayseri Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv sisteminde depolanması sürecini,
- 5) **Kayseri Üniversitesi Mensubu:** Kayseri Üniversitesi akademisyenlerini, idari personelini ve öğrencilerini,
- 6) **Bilim Komitesi:** Rektör veya Rektörün görevlendireceği Rektör Yardımcısının başkanlığında, akademik birim temsilcileri, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı ile Bilgi İşlem Daire Başkanı'ndan oluşan Kayseri Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Bilim Komisyonunu,
- 7) **Kurumsal Akademik Arşiv:** Yükseköğretim Kurumlarında üretilen akademik çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemleri ifade eder.

İLKELER

- 1) Kayseri Üniversitesi mensupları hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanması için onaylanmış makalesini (yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını ihlal etmeyecek şekilde) Kurumsal Arşive aktarmakla sorumludur.

- 2) Her Kayseri Üniversitesi mensubu; entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmalarını, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece son hallerinin Kayseri Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanmasını onaylar.
- 3) Kayseri Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencileri tezlerini bitirdikten sonra en geç bir ay içerisinde Kurumsal Akademik Arşive aktarmakla sorumludur. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra patent yayını ile aynı tarihte arşive aktarılır.
- 4) Kurumsal Arşive konulan materyalin, açık erişime tam metin olarak açılması ya da açılmaması, sadece kurum içinde erişime veya belirli bir süreden sonra erişime açılma hakkı, yazarlar tarafından belirlenir.
- 5) Telif hakkı olan araştırmaların üst verileri kullanılabilir olduğunda, en kısa sürede arşivlenecek ve bu üst veriler arşivleme anından itibaren Açık Erişim olacaktır.
- 6) Kayseri Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, yayınların derlenmesi ve standartlara uygun olarak Kayseri Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde yer alması için üniversite mensuplarıyla koordineli olarak çalışacaktır.
- 7) Kayseri Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı; Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminin kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, erişime sunulması ve Yükseköğretim Açık Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini koordine eder ve Açık Bilim sistemini, ulusal ve uluslararası harmanlama ve listeleme sistemlerine (TAA, OAI, BASE, ROAR, OpenAIRE, ROARMAP, OpenDoar, Open Education Consortium gibi) kayıt eder.
- 8) Kayseri Üniversitesi mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarla işbirliği yaparak gerçekleştirdikleri çalışmalarını Kayseri Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde depolayabilirler.
- 9) Birden fazla Kayseri Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın depolanma sorumluluğu çalışmanın başyazarına aittir.
- 10) Atama ve yükselmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmalar Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenir.
- 11) Kayseri Üniversitesi, benzersiz tanımlayıcıların (DOI, ORCID, vb.) kullanımını sağlamakla yükümlüdür.
- 12) Kayseri Üniversitesi mensubu akademisyenler kurumsal ORCID almak ve bunu YÖKSİS'e girmek zorundadır.
- 13) Kurumsal Arşiv çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve işbirlikleri Rektörlük onayına sunulmak üzere Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.
- 14) Araştırmacılar; öncelikle üçüncü taraflarla herhangi bir anlaşma olmaması durumunda, yayınların ve verilerin üretimi, işlenmesi, depolanması, yönetimi ve dağıtımı ile ilgili örgütsel, düzenleyici, kurumsal ve diğer sözleşmelerden doğan yasal yükümlülüklerle uymak zorundadırlar.

UYGULAMA

- 1) Bu politika Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısı tarafından yürütülür.
- 2) Bu politikanın uygulanmasından Kayseri Üniversitesi Rektörlüğü sorumludur. Üniversite Rektörü ortaya çıkacak anlaşmazlıkların çözümünde ve yapılacak değişikliklerde yürütücü görevini üstlenecektir.
- 3) Kayseri Üniversitesi Rektörlüğü, Kurum bünyesinde Kurumsal Akademik Arşiv Bilim Komisyonu kurulmasına öncülük eder ve bu komisyonun yürütücülüğünü üstlenir.

4) Bilim Komisyonu, Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısının başkanlığında, akademik birim temsilcileri, Bilgi İşlem Daire Başkanı ile Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanından oluşur.

5) Bilim Komisyonu, Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv politikasının yürürlüğe girmesini takip eden ilk iki yıl içerisinde her yıl, bu iki yılın sonunda ise her iki yılda bir bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlüdür. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumludur.

6) Öneri ve görüşler Kayseri Üniversitesi Rektörlüğüne sunulacaktır.

Politika **Kayseri Üniversitesi Senatosu** tarafından onaylanmış ve **onay tarihi** itibari ile de yürürlüğe girmiştir.

EK: KISALTMALAR

DOI: Digital Object Identifier

ORC-ID: Open Researcher and Contributor Identifier

YÖKSİS: Yükseköğretim Bilgi Sistemi